

BARWNIKI I PIGMENTY	NORMA BRANŻOWA	BN-83
	Barwniki syntenowe	6041-07.02
	Oznaczanie koncentracji i odcienia barwników syntenowych do barwienia włókien poliamidowych	Zamiast BN-71/6041-07 ¹⁾
		Grupa katalogowa 1029

1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są metody oznaczania koncentracji i odcienia barwników syntenowych przeznaczonych do barwienia włókien poliamidowych.

2. Zasada metody. Oznaczanie polega na barwieniu włókna poliamidowego barwnikiem badanym i wzorcowym w temperaturze wrzenia, w ciągu 1 h, przy krotności kąpieli 1:40 i następnie wzrokowym porównaniu intensywności i odcienia otrzymanych wybarwień.

3. Aparatura. Aparat do barwienia umożliwiający utrzymanie temperatury od 40°C do 100±2°C, pojemności naczyni do barwienia nie mniejszej niż 200 cm³. Dopuszcza się stosowanie łaźni farbiarskich z ciekłym medium grzejnym o możliwości podgrzewania do 110°C.

4. Odczynniki i materiały

a) Niejonowy środek piorący z grupy eterów alkilopo-

lioksyetylenowych, np. Rokanol O-18, roztwór 0,2-procentowy.

b) Dyspergator anionowy, np. Dyspergator NNO wg BN-79/6069-06, roztwór 10-procentowy.

c) Włókno poliamidowe (poliamid 6) w postaci przędzy, tkaniny, lub dzianiny.

5. Przygotowanie włókna do barwienia. Próbkę włókna wg 4c), o wadze 5 ± 0,1 g, prać w roztworze wg 4a) w ciągu 15 ÷ 20 min, w temperaturze 75°C, przy krotności kąpieli 1:40. Następnie próbki płukać w ciepłej, potem w zimnej wodzie, aż do zaniku pienienia się wody płuczącej.

6. Przygotowanie kąpieli barwiących. Ilość barwnika badanego i wzorcowego w kąpielach barwiących, w zależności od barwy barwnika, są podane w tablicy.

Kolor barwnika	Ilość barwnika wzorcowego w kąpieli		Koncentracja barwnika badanego w stosunku do wzorcowego %	Ilość barwnika badanego w kąpieli	
	w stosunku do masy włókna %	g		w stosunku do masy włókna %	g
1	2	3	4	5	6
Granaty	2,2	0,110	110	2,0	0,100
Brunaty	2,0	0,100	100		
Czernie	1,8	0,090	90		
Pozostałe kolory	0,55	0,027	110	0,50	0,025
	0,50	0,025	100		
	0,45	0,023	90		

W tablicy uwzględniono wybarwienia ze zwiększoną i zmniejszoną o 10% ilością barwnika wzorcowego. W przypadku trudności w ocenie koncentracji, wykonać wybarwienia ze zwiększoną i zmniejszoną o 10% ilością barwnika badanego. Przy badaniach rozjemczych można wykonywać wybarwienia w gradacji co 5%.

Masa barwnika jest zgodna z BN-83/6041-07.00 p. 3b).

¹⁾ W zakresie p. 2.1.5 i 2.2.

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników ORGANIKA
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 16 czerwca 1983 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1984 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 13/1983 poz. 24 i Dz. Norm. i Miar nr 1/1984 poz. 2)

Odważyć barwnik badany i wzorcowy w ilości zgodnej z tablicą kol. 3 i 6, z dokładnością do 0,001 g (jeżeli norma przedmiotowa nie przewiduje inaczej) i przenieść ilościowo do naczyń aparatu do barwienia. Do każdego naczynia dodać po 2 cm³ roztworu dyspergatora i wody o temperaturze 40 ÷ 45°C do 200 cm³, po czym dokładnie wymieszać.

7. Wykonanie barwienia. Do kąpieli barwiących przygotowanych wg 6 wprowadzić po 1 próbce włókna przygoto-

wanego wg 5, naczynia umieścić w aparacie, uruchomić go i w ciągu 40 min podnieść temperaturę do wrzenia.

Barwić w tej temperaturze w ciągu 1 h. Następnie próbki wyjąć i płukać w cieplej, potem w zimnej wodzie, aż woda płuczająca będzie bezbarwna.

Próbki suszyć w temperaturze nie przekraczającej 60°C.

8. Ocena wyników - wg BN-83/6041-07.01 p.8.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników ORGANIKA, Zgierz.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-71/6041-07 p.2.1.5 i 2.2

- a) zmieniono moce wykonywanych wybarwień,
- b) zmieniono sposób określania odcienia, ujednolicając go z normami RWPG СТ СЭВ 3851-82.

3. Normy związane

BN-83/6041-07.00 Barwniki syntenowe. Metody badań.
Postanowienia ogólne

BN-83/6041-07.01 Barwniki syntenowe. Oznaczanie koncentracji i odcienia barwników syntenowych do barwienia włókien poliestrowych. Metoda kąpielowa

BN-79/6069-06 Dyspergator NNO

4. Normy międzynarodowe

RWPG СТ СЭВ 3851-82. Красители дисперсные. Методы испытаний

5. Autorzy projektu normy - mgr Hanna Bernard, doc. dr Wojciech Szafnicki, mgr Barbara Sęk - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników ORGANIKA, Zgierz.